BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 251 29 OCAK 1980 10 LİRA

Tariş Tekellerin 'barikat savaşı' denemesi

TİP Başkanlık Kurulu

Antiemperyalist, antifaşist demokrasi cephesi örülecektir

Geçtiğimiz hafta işçi sınıfına, demokratik kitle örgütlerine karşı yoğunlaşan baskı ve saldırılar üzerine, bu gelişmeleri değerlendiren Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu bir bildiri yayınladı. Tariş işçilerine karşı girişilen saldırıya da yer verilen bildiride şöyle dendi :

"Faşizm, önündeki bütün engelleri ortadan kaldırmak amacıyla topyekun bir saldırıya geçti.

"TÖB-DER'den sonra birer gün arayla teknik elemanların ve memurların en güçlü örgütleri hedef alındı. TÜTED kapatıldı, TÜM-DER arandı, yöneticileri gözaltına alındı.

"Kamu kuruluşlarının işgal planı gereğince Tariş'e faşist komandolar yerleştirilmek istendi. Tariş işçileri buna izin vermeyince, onbinlerce işçiye karşı topyekun bir saldırıya girişildi. Çok sayıda işçi yaralandı.

"Türkiye çok kritik günler yaşıyor, Faşizm tehdidi her gün biraz daha önem kazanıyor. Emperyalizm ve tekelci sermayenin saldırısı yoğunlaşıyor.

"Demokratik güçler için yitirilecek tek bir gün yoktur. Hızla derlenip toparlanmak, faşizmin karşısına kitlelerin örgütlü mücadelesini çıkarmak için atılması gereken adımlar vardır. Kitleler örgütlenmek ve mücadeleye atılmak için hazırdır. Kitlelerin mücadelesini yükseltmek, faşizmin saldırısını püskürtmek zorunludur ve mümkündür.

"Faşizme karşı demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği yolunda olumlu ve önemli gelişmeler vardır. Parlamento dışı ve içinde bütün demokratik güç ve örgütler her türlü olumsuzluğu aşarak, anti emperyalist, anti faşist demokrasi cephesini örme yolundadır.

"Ne örgütlerin birbiri ardına kapatılması, ne anti demokratik yasalar, ve ne de faşist terör kitlelerin örgütlülüğünü ve mücadelesini yokedemeyecektir."

BAŞYAZI

GÜÇLER DENGESİ VE DEMOKRATİK OLANAKLAR

Demirel hükümeti adına Türkiye'nin dış politikasını değerlendiren Erkmen'in konuşması, emperyalizmin ve onun işbirlikçisi tekelci, büyük burjuvazinin, politikasını bugünkü yürütülüş biçimiyle bütünüyle gerçekleştirebilme olanağını bulamayacağını göstermiştir. Ne ülkemiz içindeki karşılıklı güçdengesi bakımından,ne de içinde bulunduğumuz bölgedeki güç dengesi açısından, emperyalizmin ve işbirlikçisi tekelci, büyük burjuvazinin hesaplarıyla tam çakışan bir yönelişe girmenin kolay olmadığı görülmektedir. Özellikle bölgedeki güçler dengesi, Demirel hükümetine, emperyalizme teslimiyet politikasını açıkça savunmak olanağını vermemektedir.

Dışişleri Bakanı Erkmen, ABD ile parafe edilen üsler anlaşmasını ve bu vesile ile de dış politika sorunlarını Millet Meclisi birleşik toplantısına getirmekle, iki hedefe birden ulaşmak istemiştir. Birinci olarak, Sovyetler Birliği'nin Afgan devrimine yaptığı enternasyonalist yardımı çarpıtarak,emperyalizmin bölgedeki tehlikeli yönelişlerini örtmeye çalışmış; radyo ve televizyon yoluyla, Meclis'i, tüm Türkiye'ye antisovyetizm ve antikomünizm propagandası için açık bir kürsü biçimine dönüştürmüştür. İkinci olarak da, ABD ile parafe edilen ikili anlaşmayı, bu anlaşma yoluyla Türkiye'ye yüklettilen tehlikeli işlevi ve ülkemizin içine sokulduğu emperyalist saldırı için ileri karakol konumunu gizlemeye çalışmıştır. Bütün bu senaryoda, AP yanında CHP de rol almış, üsler anlaşmasının Türkiye açısından taşıdığı tehlikeyi elbirliği ile örtmeye çalışmıştır.

Ancak bu tutum alış, emperyalizm ve işbirlikçi güçler tarafından yeterli bulunmamıştır. Örneğin tekelci sermayenin en has sözcülerinden Tercüman gazetesinde, Erkmen'in konuşması, bölge açısından "yatıştırıcı ve çekingen" bulunduğu gibi, Demirel'in ülkede istikrarı sağlamak için getirdiği "önlem paketi" ile buna ilişkin yürüttüğü politika da "yarım yamalak" olarak açıkça eleştirilmeye başlanmıştır.

Emperyalizmin ve işbirlikçisi tekelci sermayenin sadık sözcülerine göre, AP hükümetinden ve Erkmen'in konuşmasından beklenilen gerçekleşmemiştir. Yine bunlara göre, "her iki büyük Batı'lı müttefikin (ABD ile Federal Almanya), gerek Türk hükümetine gerek parlamentoya cesaret vermek ve çekingenliği önlemek istedikleri" açıkça belirtildiği halde, "bu iki büyüğün, Türk hükümeti üzerinde" gereken etkiyi yapmadığı sonucunu ortaya çıkartmıştır. Ayrıca, "Sovyetler'e karşı sert bir tutumdan kaçınıldığı", "Afgan krizinin Türkiye tarafından daha az endişeli bir şekilde değerlendirildiği", 'AP hükümetinin sorunu "siyasi bakımdan değil, sadece Türkiye ile Batı arasındaki münasebetler açısından değerlendirmiş olduğu" belirtilerek Demirel hükümetine karşı tavır alınmıştır.

Öte yandan, Demirel'in iç politikasının çekingen ve yatıştırıcı bir niteliği büründüğü, böyle gidildiği takdirde, yabancı sermayenin gereksinim duyduğu "istikrarlı" bir politik ortama kavuşulamayacağı da tekelci sermayenin sözcülerince açıkça dile getirilmeye başlanmıştır. "Önlem paketinin" özünün zedelendiği, buna Demirel'in çekingen tutumunun yol açtığı, zedelenen bu "önlem paketiyle" özlenen istikrarın sağlanamayacağı belirtilmektedir.

Görüleceği gibi, gerek emperyalizmin bölgeye ilişkin politikasında Türkiye'nin ön karakol olma işlevini yerine getirmesi için, gerekse tekelci sermayenin çıkarlarına korunması ve geliştirilmesi için, Demirel hükümeti ve onun bugünkü gerici-faşist uygulamaları bile yeterli ön adımlar olarak sayılmamaktadır

Emperyalizm ve işbirlikçisi tekelci sermaye, açıkça bölgedeki güçler dengesini hiç veri almadan hareket edebilecek, bu güçlerdengesine rağmen emperyalizmin politikasını "çekingen ve yumuşak" olmayan bir tutumla sürdürecek faşist bir devlet yapısını oluşturmayı istemektedir. Bu istek, bölgedeki ve ülke içindeki güç dengesine rağmen emperyalizm ve uzantıları bakımından gerçekleştirilmesi gereken bir hedef durumuna gelmiştir.

Emperyalizmin gerici karakterinin zorunlu bir sonucu olarak ortaya çıkan ve emperyalizmin ilişkiler ağı içerisinde olan tüm ülkelerde etkileri görülen, baskıcı yönetim biçimleri, artık ihtiyaca cevap verememektedir. Emperyalizmin gerici karakterinin en belirgin sonuçlarından biri, yürütmenin yetkilerini arttırmak, onun antidemokratik, baskıcı işlevini güçlendirmek biçiminde ortaya çıkmaktadır. "Önlem paketleri", Cumhurbaşkanlığı seçimlerini "başkanlık sistemine" dönüştürmek ve böylece cumhurbaşkanlığı kademesini yürütme adına, sürekli olarak çok geniş, özellikle AP-CHP'nin kontrol ettikleri toplumsal tabana hükmetme ve bunun adına hareket etme insiyatifini tanımak vb. gibi beklentiler, bu gerici karakterin açık belirtileridir. Bu uygulamalar ve yeni düzenlemeler bile, yaşanılan dönemde emperyalizm ve işbirlikçisi tekelci sermayenin ihtiyaçlarına cevap verememektedir.

Bu yüzden de, bir yandan yeni düzenlemeler ardarda gündeme getirilirken, diğer yandan da faşizm özlemcilerinin tertip ve planlarını tersyüz edecek kitle hareketlerini gelişip yükseltmesinin engellenmesine, bu gelişmenin ve yükselmenin odağı olacak mevzilerin dağıtılmasına uğraşılmaktadır. Gerici-faşist güçlerin son zamanlarda Tekel işçileri direnişini, Tariş'i vb. gibi antifaşist mücadele açısından önemli sayılan mevzileri dağıtmaya çalışması bu çerçevede ele alınmak durumundadır.

Demokrasi güçleri, ülkemiz ve bölgemiz açısından ortaya çıkan güçler dengesinin görece avantajlı konumunu her zaman olabileceğinden daha çok değerlendirebilir, emperyalizm ve gerici faşist güçlerin hesap ve planlarını boşa çıkartabilir. Bu da ancak, işçi sınıfımızın eksenini oluşturacağı demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanmasıyla sonuç verecektir.

ZEKİ KILIÇ

Yaşasın demokratik örgütlerle dayanışma

MHP destekli AP hükümetinin kitle örgütlerini ve kitle eylemlerini dağıtıp caydırmak için giriştiği operasyona her geçen gün yeni halkalar ekleniyor. TÖB-DER'in kapatılması ve merkez yöneticilerinin tutuklanması, TÜM-DER · yöneticilerinin gözaltına alınması ve birçok şubesinin kapatılması, ilerici, sosyalist gençlik örgütlerinin birbiri ardına kapatılması, valilerin tamamen yasadışı uygulamalarıyla sendikaların bile kapatılmaya başlanması, Tekel ve Tariş işçilerinin başlattıkları yasal direnişlerin terör yoluyla bastırılmaya çalışılması, eğitim enstitülerinin ve üniversitelerin faşist kadrolar eliyle işgal altına alınması çabaları ve geçtiğimiz hafta içinde TÜTED'in kapatılması ve genel yönetim kurulu üyelerinin gözaltına alınması...

Demokratik örgütlerle dayanışma, bu her zamankinden daha ivedi bir önem kazanmıştır. Geçtiğimiz Cuma günü, aralarında Türk-İş'e ve DİSK'e bağlı sendikaların kapatılan ve kapatılmayan demokratik kitle ve meslek örgütlerinin, gençlik, kültür ve spor kuruluşlarının bulunduğu 43 örgütün yöneticileri tarafından yapılan ortak açıklama, bu doğrultuda etkin olanakların varlığını ortaya koymuştur. Tüm tutuklu örgüt yönetic[illegible] rilmelerinin ve kapatılan tüm demokratik örgütlerin derhal açılmasının talep edildiği ortak aç[illegible] dığı gibi, "Bu kanlı ve zorba gidişin, sömürü ve baskının kitlelerin yığınsal savaşımıyla önlenebileceği açıktır. Bu noktada, demokrasiyi yaşatmak, faşizmi durdurmak ve geriletmek için gerici-faşist güçlere karşı, onları destekleyen işbirlikçi tekellere ve emperyalizme karşı tüm demokrasi güçlerinin, "faşizme karşıyun" diyen tüm yurtseverlerin güç ve eylem birliğinin örülmesi, dün olduğundan daha yakıcı bir biçimde dayatmaktadır."

TÜRKİYE'DE YÜRÜYÜŞ

Gericiliğin topyekûn saldırısı

Demirel hükümetinin icraatı, daha birkaç gün bile beklemeden, demokratik kitle örgütlerine, demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasına karşı açık bir saldırının düzenlenmesiyle başladı. Hatta bu saldırı, daha Demirel hükümeti kurulmadan, bu hükümeti çatma girişimleri sırasında dolu dizgin başlamıştı. MHP destekli AP hükümetinin icraatının bu ilk bölümü, çok kısa sürede kısıtlı da olsa varolan demokratik hak ve özgürlüklerin kendisine karşı ikinci bir saldırıyla tamamlandı. Bu hak ve özgürlükleri bütünüyle ortadan kaldıracak, onların tüm yasal güvencelerini de silip atacak yasa düzenlemeleri gündeme getirildi.

Gericiliğin MHP destekli AP hükümeti eliyle birbiri peşisıra iki koldan başlattığı saldırıda yeni bir aşama, komutanların 1 Ocak muhtırasıyla birlikte başladı. Komutanların muhtırası, gericiliğin AP iktidarının programında ifadesini bulan saldırı önlemlerini, CHP-AP işbirliğiyle dayatmak amacını güdüyordu.

1 Ocak muhtırasının hemen ertesinde, gericiliğin saldırısının üçüncü alanı tam boy ortaya çıktı: Emperyalizme tam teslimiyet, kesin uyduluk! AP hükümeti, Amerikan emperyalizminin dayattığı, "SİA" adındaki kesin uyduluk anlaşmasını birkaç gün içinde oldu-bittiye getirdi; üstelik bu uyduluk anlaşması, muhtıradan alınan güçle, CHP'nin de açık desteğiyle onaylatıldı.

Son haftalarda ise, gericiliğin birkaç kertede başlattığı saldırının, giderek "topyekun" bir saldırıya dönüşme eğiliminde olduğu ortaya çıkmaktadır. Gericilik, onun tam denetimindeki İktidar, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere karşı, "örtülü" de değil "açık" terör uygulamasına geçiş için nerdeyse provalar yapmaktadır. Tariş işçilerine düzenlenen kanlı saldırı bunun en çarpıcı kanıtıdır.

Öte yandan gericiliğin saldırı programının, kitlelerin yaşam düzeyini doğrudan ilgilendiren bölümü ise, tam işçi sınıfına ve tüm emekçilere karşı saldırının kanlı biçimler aldığı günlerde ortaya döküldü. Başını devalüasyonun çektiği bu ekonomik kırım paketi, emperyalizme tam teslimiyet politikasının da tamamlayıcısıydı. Ekonomik önlemler paketinin açılması üzerine bir açıklama yapan TİP Başkanlık Kurulu üyesi Mutluay'ın, devalüasyon yanında alınan diğer kararların da büyük sermayenin kârlarını artıracağını vurguladıktan sonra belirttiği gibi; "devalüasyon yalnız işçileri, köylüleri ve ücretlileri değil, aynı zamanda esnaf ve zanaatkarı hızla bir yıkıma götürecektir. Küçük esnaf ve zanaatkarların yanında orta büyüklükteki işletmeler de tekellere teslim olmak, kapılarına kilit vurmak zorunda kalacaklardır."

Bir yandan gericiliğin saldırısı yeni bir boyut kazanırken, tüm demokratik, antifaşist, antiemperyalist güçlerin iş ve eylem birliği doğrultusunda sevindirici gelişmeler birbirini izliyor. Geçtiğimiz hafta 62 örgüt tarafından yapılan bir açıklama ile, parlamento içinde baskı yasalarına karşı çıkan parlamenterlerle dayanışmanın belirtilmesi, bu gelişmelerden biridir. Bir diğeri ise, Tariş işçilerine karşı girişilen kitlesel kırım denemesini protesto amacıyla, DİSK'in 26 Ocak günü İzmir'de düzenlediği mitinge, demokrasi güçlerinin geniş katılımı yolundaki gelişmelerdir.

YÜRÜYÜŞ, geçtiğimiz Cuma günü baskıya hazırlandığı sırada Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezi tarafından yapılan açıklamada, TİP'in sözkonusu mitingi desteklediği ve mitingin güçlendirilmesi için tüm Parti örgütlerini ve üyelerini görevlendirdiği bildirildi.

Evet, gericiliğin tırmandırdığı topyekun saldırıyı geriletip yenmenin yolu, tüm demokrasi güçlerinin iş ve eylem birliği, bu birliğe dayalı kitlesel çıkışlardır.

gündemin başında

Çağrı

12 Mart muhtırasının ardından gelen karanlık dönemde, işçi ve emekçi kitleleri örgütsüz, dağınık kılmak amacıyla demokratik kitle örgütlerinin kapısına kilit üstüne kilit vuruldu. Bugün benzer operasyonları yeniden yaşıyoruz. Hemen her hafta yeni bir derneğin kapatıldığına, demokratik örgütlerin yöneticilerinin tutuklandığına, ya da gözaltına alındığına tanık oluyoruz.

Son olarak TÜTED'in kapısına mühür vuruldu, yöneticileri gözaltına alındı. TÜTED, 12 Mart döneminde kapatılan teknik eleman sendikası TEKSEN'in bıraktığı boşluğu doldurmaktaydı. 12 Mart döneminin karanlığında filizlenmiş, teknik elemanların özverili çabalarıyla yeşermiş ve demokratik güçler arasındaki vazgeçilmez yerini almıştı. Ulusal ve uluslararası alanda haklı bir saygınlık kazanmıştı. Faşizme karşı demokrasi için atılan her adımda, antiemperyalist, antişoven her eylemde diğer demokratik güçler gibi TÜTED de onurlu bir biçimde üzerine düşen katkıyı yapmaktaydı. Bugün kapısına mühür vurulmuşsa nedeni buradan başka bir yerde aramak en azından gaflet olacaktır.

Diğer demokratik örgütlerin kapatılması gibi, TÜTED'in kapısının mühürlenişi de sessizlik içinde geliştirilmeye çalışıldı. Kimi demokratik çevrelerin de bu sessizliği yırtmak için benzer olaylarda da sık sık tanık olunduğu gibi, en ufak çaba harcamadıkları görüldü. Örneğin TÜTED'in mühürlenişinin ertesinde çıkan Cumhuriyet Gazetesinde bu haberin ufacık bir köşeye sıkışmış olduğu dikkati çekmekteydi.

Bundan bir süre önce gene sessizlik perdesini fazla yırtamayan, ama teknik elemanlar arasında geniş bir yankı uyandıran bir çağrı yapıldı. *Demokratik Sol, Demokrasi İçin Birlik, Birlik Dayanışma, Demokratik Merkeziyetçilerve Demokratik Mücadelede Birlik* gruplarından olan mimar ve mühendislerin bir araya gelerek faşizme, emperyalizme, tekellerin egemenliğine ve şovenizme karşı olan tüm mimar ve mühendislere yönelttikleri çağrı, yaşamın her alanında birlikteliği örmeyi ve eylem birliğini, dayanışmayı pekiştirmeye amaçlıyor. Çağrı Mimar ve Mühendis Odalarındaki birlikteliğe ilişkin olarak şunları söylemekteydi: *"İşçi sınıfımızın yol göstericiliğinde, halkımızın demokrasi ve özgürlük savaşımını yükseltmek için siyasal ayrım gözetmeden, emperyalizme karşı olan, emekten yana, 'faşizme hayır' diyen tüm mimar ve mühendisleri bu amaçla Odalarla elele vermeye, ortak ilkeler ve programlar etrafında bir araya gelmeye çağırıyoruz."*

Bu çağrıya koşut olarak oluşturulan eylem birliklerinin mimar ve mühendisler tarafından geniş bir ilgiyle karşılanmakta olduğu, son derece olumlu sonuçlara ulaştığı görülmektedir. Çıkan, çıkmakta olan tüm engellere karşın, oluşturulan her eylem birliğinin daha geniş kesimleri kapsamaya aday olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu birlikteliğin geliştirilip kalıcı kılınmasının demokratik güçlerin faşizme karşı eylem ve cephe birliği yolunda önemli bir adım olduğu açıktır.

TÜTED'in kapısı mühürlenmiştir. Teknik elemanlar demokrasi mücadelesinde önemli bir mevziden yoksun bırakılmışlardır. Ama teknik elemanlar örgütsüz ve dağınık kalmayı reddetmektedirler. Yaşamın her alanında birlikteliği, dayanışmayı artırmaya kararlı mar ve mühendisleri emperyalizme, faşizme, şovenizme ve tekellerin egemenliğine karşı güçlerini birleştirmeye çağıran bu Çağrı bunun somut bir göstergesidir. Madalyonun aydınlık yanı da budur.

• neşet kocabıyıkoğlu

MESS'in DPT kıyımı sürüyor

Dünya Bankası'nın ve emperyalist finansman kuruluşlarının istemleri doğrultusunda Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nı değiştireceğini ilan eden ve bunu programına yazan MHP destekli AP hükümeti bu doğrultudaki bir dizi uygulamayı peşpeşe gündeme getiriyor.

AP hükümetinin, tekelci sermayeninn istemlerine uygun bir "plan" oluşturmaya yönelik ilk girişimi MESS Başkanı Turgut Özal'ın DPT'nin başına getirilmesi oldu. TİSK'in ve TÜSİAD'ın önerileri doğrultusunda hazırlanan bir hükümet programının uygulamaya konmasında, tekelci sermayenin "vurucu gücü" MESS'in Başkanına, Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili olarak önemli görevler düşüyordu.

DPT'deki daire başkanı ve müdürlerin tümünün değiştirilip yerlerine gerici kadroların yerleştirilmesinden sonra, operasyonun ikinci halkası gündeme geldi. Yüksek Planlama Kurulu'nda ve Bakanlar Kurulu'nda görüşülüp kabul edilen, 4. Beş Yıllık Plan'ın "1980 Yılı Programı" bir el çabukluğu ile değiştirildi. Böylece TBMM'ne, kabul edilip Resmi Gazete'de yayınlanan kararnameye ek olan 1980 Programı yerine başka bir metin gönderildi.

Olayın biçimsel yanı kadar, 1980 Yılı Programının içeriğinde yapılan değişiklikler de önem taşıyor. Ülke kaynaklarının emperyalizmin ve işbirlikçi tekellerin sömürüsüne alabildiğine açılması, kamu kesiminin etkin olduğu üretim alanlarının da tekellerin denetimine bırakılması, değişikliklerin özünü oluşturuyor. Kamu kesimine etkinlik kazandırıcı yeni düzenlemelere ilişkin tüm bölümler metinden çıkarılmıştır. Bu gelişmenin bir parçası olarak, bugünlerde gündeme getirilmek istenen yeni kararnameler ile yabancı sermaye yatırımları üzerindeki tüm denetimin kaldırılması ve yabancı sermayeye "kapitülasyon" niteliğinde ayrıcalıklar sağlanması öngörülmektedir.

MHP destekli AP hükümetinin "DPT operasyonu"nun son halkası ise DPT'de yoğun bir uzman kıyımı oldu. Şimdiye değin hiçbir hükümet döneminde elemanların toplu olarak işlerine son verme gibi bir uygulamanın görülmediği DPT'de ilerici kadroların işlerine yoğun biçimde son verilmeye başlandı. En son 14 Ocak 1980 tarihinde 24 sözleşmeli uzmanın topluca DPT'deki görevlerine son verildi. Emperyalist kuruluşların istemleri doğrultusundaki düzenlemelere engel olarak görülen kadroların hızla DPT'den uzaklaştırılması operasyonu halen sürmekte ve yeni listeler hazırlandığı söylenmektedir.

olduklarını kanıtlamaktadırlar. Mi-

Tariş'ten püskürtülen polis, üniversiteye saldırdı

Ege Üniversitesi'ne bağlı binlerce öğrencinin Tariş'teki polis baskınını protesto etmek için, geçtiğimiz Çarşamba günü üniversite alanı içinde giriştikleri gösterilere polisin otomatik silahlar, gaz ve sis bombalarıyla müdahalesi sonucu yedi polis, bir jandarma ve 60 öğrenci yaralandı yüzlerce öğrenci göz altına alındı. Ege Üniversitesi'nin tam bir savaş alanına döndüğü çatışmalarda polis kız-erkek, öğrenci-öğretim üyesi ayrımı yapmadan herkesi yerlere yatırarak cop ve dipçik darbeleriyle saldırdı.

Tıp Fakültesi'nde öğrenciler fakülte çalışanları ile birlikte direnişe geçtiler ve disiplinli bir şekilde ve bütün grupların ortak hareketiyle, herhangi bir olaya meydan vermeksizin eylemlerini sona erdirdiler.

TEKELLERİN "BARİKAT SAVAŞI" DENEMESİ

Tüm ülkede adım adım uygulamaya konan bir senaryonun İzmir'e ilişkin bölümü geçtiğimiz günlerde akıl almaz bir pervasızlıkla uygulamaya sokuldu. Yaklaşık onbin işçinin çalıştığı Tariş'e bağlı bütün işyerleri Salı sababı saat 8.30'da polis ve jandarma tarafından kuşatıldı. Arama bahanesi ile fabrikalara girildi ve yangın çıkartma girişiminden, makineleri tahrip etmeye kadar bütün yollar denenerek işçilere saldırıldı.

Faşist hareket İzmir'de ne yerleşim alanlarında ne okullarda, bugüne kadar dikiş tutturamadı. Faşist güçler için tek yol olarak Tariş kalıyordu. Faşistlerin Tariş'e bağlı işyerlerine girmeleri kolay olmadı. Güvenlik kuvvetlerinin açık desteği ile uzun mücadeleler sonucu ve fabrikalar önce kapatılıp daha sonra faşist militanlarla üretime başlatılmak suretiyle faşist işgal sağlandı.

11'lerin desteğindeki CHP hükümeti ile birlikte, hükümetin ve yeni yönetimin ikircikli tutumuna rağmen işçiler düğümü çözdüler ve Tariş'te faşist işgal kırıldı.

Geçmişin acı deneylerini unutmayan işçiler MHP destekli AP hükümeti ile birlikte olabilecek her türlü gelişmeye karşı hazırlandılar. Gelişmelerin ilk belirtileri AP'li yeni genel müdürle birlikte tasfiye listelerinin hazırlandığı söylentilerinin yayılması oldu. Daha sonra Pamuk Yağı Kombinasına yeni işçiler sokulmak istendi. İşçiler polisle çatışmayı göze alarak Tariş yönetiminin ilk denemesini boşa çıkardılar. Bu olaydan birkaç gün sonra bu kere arama bahanesi ile polis ayni anda bütün fabrikalara baakın düzenledi.

Pamukyağı Kombinasında işçiler polise arama yapabileceğini, ancak bundan öte bir davranış olduğu takdirde hidrojen kullanarak karşı koyacaklarını duyurdular. Bunun üzerine güvenlik kuvvetleri hiçbir şey bulamadıkları göstermelik bir arama yaparak fabrika dışına çekildiler. Zeytinyağı Kombinasında ise işçiler aramaya izin vermelerine rağmen otomatik silahlı polisler fabrikayı işgal ederek hiçbir şey yapmadan uzunca bir süre beklediler. Anlaşılan işçilerin karşı koymaması hesabı bozan bir davranış olmuştu. Polis arama yapacağı yerde "saldırı var" gerekçesi ile takviye istedi. Gelen takviye kuvvetleri işçilere doğrudan saldırıya geçti.

TARİŞ İŞÇİLERİNE KARŞI GİRİŞİLEN SİLAHLI SALDIRI OPERASYONUNU, KAHRAMANMARAŞ KATLİAMI SIRASINDA MARAŞ EMNİYET MÜDÜR VEKİLİ OLAN, ŞİMDİKİ İZMİR EMNİYET MÜDÜRÜ YARDIMCISI HÜSNÜ IŞIKLI YÖNETTİ.

İplik fabrikasındaki olaylar, işe başlamak üzere kart basan işçilerin üzerine güvenlik kuvvetlerinin saldırması ile başladı. İşçiler fabrikanın içine çekilerek kapıları kapattılar. Polis kapılardan birini kırarak içeri girerken ayni anda da bir panzer duvarı yıkarak fabrikanın içine giriyordu.

Bu arada göz yaşartıcı bombaların yer yer başlattığı yangınlar işçiler tarafından söndürüldü. İşçilerin tam bir birlik içinde, kadınıyla-erkeğiyle gösterdiği yiğitçe karşı koyuş hesabın bozulmasına ve polislerin çaresiz kalmasına yol açtı. İşçiler dört saatlik bir çatışmadan sonra kendi nezaretleri altında on erkek on kadın polisin arama yapmasına izin verdiler. Koskoca İplik fabrikası 1 - 2 dakika içinde aranıverdi. Bütün aramalardan buluna buluna ne olduğu açıklanmayan yasak yayınlar bulundu.

Bu arada fabrikada yakınları bulunan kadın-erkek yüzlerce insan fabrikanın çevresinde toplandı. Polisin kalabalığı dağıtmak istemesi üzerine yer yer çatışmalar meydana geldi. Operasyondan sonra geri dönen polis ekiplerinin yolu Çiğli'de barikatlarla kesildi ve burada silahlı çatışma çıktı. Ateş edenleri kovalayan polis ekipleri Çimentepe mahallesine girdi, ancak mahalle sakinlerinin karşı koyması ile karşılaştılar.

Gerici, faşist çevrelerde ise, açıkça sırıtan bir oyunun bozulmuş olmasının tedirginliği var. Bu çevrelerin hesabına göre Tariş'in bütün işyerlerinde bir anda polisle işçiler birbirine girecek, işçi önderleri tutuklanacak ve fabrikalar boşaltılarak uygun bir zamanda faşist militanlarla doldurulmuş olarak yeniden açılacaktı. Nitekim oyunun boşa çıkartılmasından sonra bir basın toplantısı düzenleyen AP Merkez İlçe Başkanı Yavuz Onursal "Tariş'te namuslu, dürüst, işçilerin çalışabileceği can güvenliğinin ve iş barışının sağlanacağı bir ortama kadar fabrikalar kapatılmalıdır" diyerek baklayı ağzından çıkarıyordu. Ancak saldırının püskürtülmüş olmasına rağmen fabrikaları kapatarak tasfiyeleri gerçekleştirme tehlikesi henüz bütünüyle bertaraf edilebilmiş değildir.

NOT...

Biz acaba Batı'nın nesi olacağız?

Dış gelişmelerle ilgili meclis görüşmelerinin özet olarak da olsa televizyon seyircilerine sunulması pek yararlı olmuştur.

1965'lerde "bir tane TİP'li dahi girerse meclis çalışamaz" diyenlerin, 20'nci yüzyılın sonuçlanmasına pek az bir zaman kala, durum ve düzeyleri tabak gibi sergilenmiştir. Ne var ki, bu durum, bu yüzey ve bu düzey, gerek ekonomiye gerekse politikaya egemendir. Türkiye'nin ekonomisini vahşetle talan ve tahrip eden büyük tekelci sermaye ve gerici ortakları büyük toprak sahipliği ve ağalığın politik temsilciliğinin boyutları, Amerika ile parafe edilen ve kibar adıyla "Savunma Anlaşması" namındaki belgenin içeriğini açıklamağa, tartışmağa bile yüz tutmuyor.

1959'da Amerika ile imzalanan ve Milli Birlikçi Suphi Gürsoytrak'ın da sözünü ettiği "darda kalırsak gel bana müdahale et" anlaşmasının, herhalde pek yüz kızartıcı en ve boy'larda pekiştirildiği anlaşılıyor.

İlkel ve iptidai, benzer kavramlardır ama bunlara ilkel bile denilebilir mi?

Sen kalkıp, hiç sıkılmadan "bizi ilk önce NATO'ya almak istemiyorlardı ama Kore'ye asker gönderdik, neyse kıymetimizi bildiler" diyeceksin ve insan içinde dolaşacaksın!... Bunları söyleyen AP sözcüsünün 1950'li yıllarda ailecek, bir Amerikalı subayla ünsiyetini bilmeye de gerek yok... Adamın bir demediği "Amerika benim canım feda olsun kanım" kalıyor; kalıyor da lafı dolaştırıyor...

Damat Ferit'e bakınca bayağı "milliyetçi" kalıyor!...

* * *

Olayı anlatan bir profesördür. İznini almağa vakit bulamadığım için burada adını vermiyorum. 1963'lerde yedeksubaylığını yapıyor. İyi ingilizce bildiği için kendisini Sakarya civarında Amerika'lıların yapacakları bir tatbikata gönderiyorlar. Tatbikat yeri ormanlık bir alan, özellikle seçilmiş. Yoğun ormanlık bir alana, havadan asker ve mühimmat indirme tatbikatı. Orada bulunuyor. Ve öğreniyor ki, Sakarya civarında o ormanlık alana havadan indirme tatbikatı yapacak olan Amerikan birliği, Vietnam'a indirilecekmiş. Vietnam'a gitmeden önce Türkiye'de bir idman yapalım demişler... Tatbikat yapılmış, daha sonra da Amerikan birliği Vietnam'a gitmiş. O ormanlık alan da berbat olmuş tabii. Ama berbat olan sadece

Aslına bakarsanız, benzeri bir yığın örnek arasında, şu sözünü ettiğimiz Sakarya civarındaki tatbikat bile Uluslararası tartışma konusu olabilir. On yıllardır, ülke topraklarını bir uçtan bir uca dikiz ve saldırı üssü haline getireceksin ve sen geleceksin "bağımsızlık" ve "ulusal egemenlik" gibi konuları rivayet edeceksin!...

Benim. şahsen "milli gururum" sadece bu kadarla incinmiş halde değildir!

Şu, Lockheed rüşvet olayının hâlâ aydınlığa çıkmaması, çıkartılamaması başlı başına üzüntü konusudur!

1975 Şubat'ından beri, derdimize deva bulabilmiş değiliz. Bilsem gidip yakalayacak, kimse, bu rüşveti yiyen, ya da yiyenler, suratına tükürceğim.

Bence TBMM birleşik toplantısında dış gelişmeler üzerinde tartışılırken, bu konudan da söz edilmeliydi.

"- O dış değil, iç sorunumuzdur" denirse o zaman "iç gelişmelerle" ilgili bir görüşme açılmalı ve bu konu orada ele alınmalıdır.

Kaldı ki, bu Lockheed rüşvet olayının dış yanı da ağırdır. Zira para Amerikan uçak şirketinden çıkmaktadır. Air-İtalia da vardır arada. Amerikan kongresi komisyonunda bu sorun görüşülürken, rüşvetin Japonya, Hollanda, İtalya'da önemli kişilere dağıtıldığı açıklanmıştır. Oralarda krallar dahil yemişlerdir rüşveti. Türkiye sayfasına gelince, Türkiye'de dağıtılan miktarın 13 milyon dolar olduğu açıklanmıştır. 13 milyon dolara bakıp, bir komisyon üyesi şaşmıştır:

"- Bu kadar az mı?"

Komisyon başkanı da "evet" demiş ve eklemiştir:

"- Türkiye'de komisyon ücretleri azdır..."

Bu bizim "milli gururumuz" ile ilgili değilse, kimin "milli gururu" ile ilgilidir?

Bence, Lockheed rüşvet olayı başlı başına sıkıyönetim ilanı gerekçesi olmalıydı. Sıkı bir arama ve sıkı bir tarama ile pekala bulunabilirdi rüşvet yiyen, ya da yiyenler...

Ama vakit geçmiş de sayılmaz. Her ne kadar "umumi arzu" üzerine, Kahramanmaraş kanlı senaryosu üzerinden sıkıyönetim ilan edilmişse de, sıkıyönetimin çalışma alanı bu konuyu çoktan aştığına göre, bir an önce Lockheed rüşvet olayı aydınlığa çıkarılmalıdır.

Beri yandan, bereket versin, basınımız "hür"dür! Geçenlerde Sovyet Büyükelçisine, Dışişlerimiz gereken ve hakettiği cevabı vermiştir. Sovyet Büyükelçisi gidip, "Afganistan yayınları" konusunda, basının durumunu Dışişleri Bakanımıza anlatacak olmuş ve gerekli yanıtı da almıştır!:

"- Ekselans bizde basın hürdür!..."

Tabii adam "hürriyet" namına pek bir şey bilmediği için bu cevabı duyduktan sonra, almış dersini gitmiştir!

"Hür" basından, ayrıca genç bir şarkıcının cinsiyeti üzerindeki tartışmaları izliyoruz. Meclis kürsüsüne kadar gelmiştir konu. Doya doya okuyor, izliyoruz! Genç şarkıcı çocukla birlikte Başkan Carter da eksik olmamaktadır birinci sayfalardan. İkisinin ortak yanları olup olmadığını bilmemekle birlikte, birisinin Türkiye'de ötekinin dünyada birinci sayfalara yerleşmeleri öyle sıradan olay değildir kanımızca...

Velhasıl kelâm, "dış gelişmelerle" ilgili görüşmeler, çok yararlı olmuştur. Tevekkeli değil, emperyalist gangsterler Türkiye'ye bakıp bakıp, "siz bizim bakkalımız, kasabımız, manavımız olun" diyorlar.

Ekonomik bunalım

Çürüyen kapitalizmin düşüş sesleri

Kapitalist dünyanın en büyük merkezlerindeki ekonomik bunalımın, daha önceki beklentilerin tersine, 1979'daki çok ciddi boyutlara ulaştığı ve 1980 için de burjuva iktisatçılarının bile çok karamsar olduğu, yeni yılın ilk ayında bütün göstergeleriyle açığa çıktı. Bunalımın başlıca göstergeleri olan enflasyon ve işsizliğin, kimi ülkelerde 1929'daki büyük bunalımın boyutlarına yaklaştığı, kapitalist dünyanın en yetkili ağızları tarafından da doğrulandı.

Kapitalist dünyada yapısal ve dönemsel bunalımların bugünkü gibi ağırlaşması, son aylarda uluslararası politik durumdaki gelişmeler açısından, iki kat önem kazanmaktadır. Bütün veriler, emperyalist merkezlerin, uluslararası tekellerin, dev askeri-sınai kompleks yöneticilerinin, ekonomik bunalımın bugün ulaştığı panik aşamasında, yumuşama düşmanlığı politikasını her zamankinden daha büyük bir tempoyla körüklemek zorunda kaldığı rotadadır.

Dahası, emperyalizmin, güçler dengesinde aleyhine oluşan gelişmeleri, geçmişte soğuk savaş döneminin başlangıcında olduğu gibi, yüksek ekonomik potansiyeline dayanarak "Marshal planları"yla tersine çevirebilme gücü, ekonomik bunalımların çözüm olanaklarına doğrudan bağlıdır. Örneğin Demirel hükümetinin bütün "sadakat" açıklamalarına rağmen, emperyalist finans kuruluşlarının Türkiye'ye "ivedi" yardım programlarının bir türlü uygulanamaması, uluslararası ekonomik bunalımın boyutlarıyla yakından ilgilidir.

Tablo I ve Tablo II'de, 24 gelişmiş kapitalist ülkenin üyesi olduğu OECD'nin, gayri safi milli hasılanın (GSMH) 1979 ve 1980'deki gelişmesine ilişkin öngörüleri ve 1979'daki gerçekleşme oranı yer almaktadır. Tablolar, 1979'la ilgili öngörülerinin de iyimser olduğu ortaya çıkan OECD'nin 1980 yılı için pek karamsar olduğunu göstermektedir. Sonun, bu karamsarlığın bile gerçekçi olmayışmdadır. İngiltere ve ABD dışındaki ülkelerde de GSMH'de düşüşler meydana gelmesi, ABD ve İngiltere'deki düşüşlerin de beklenenden daha büyük olacağı, ağırlıklı olasılıktır.

TABLO 1
GSMH 1978 VE 1979

Ülke	1978	Tahmin 1979	1979
OECD	3.9	2.2	3 0
ABD	4.4	2.8	1.6
Japonya	5.6	4 6	6 0
FAC	3.5	3.9	4.1
Fransa	3.3	3.5	2.6
Büyük Britanya	3.3	2 5	0.7
İtalya	2 6	3.5	4.1

TABLO 2
GSMH 1979 VE 1980

Ülke	1979	1980 öngörüsü
OECD	3.0	1 0
ABD	1.6	— 1.3
Japonya	6.0	4.3
FAC	4.1	2.3
Fransa	2.6	2.1
Büyük Britanya	0.7	— 2.0
İtalya	4 1	2.2

OECD'nin son iki yılda enflasyon oranının gelişmesi üzerine yaptığı tahminler, OECD'nin "yetersiz karamsarlığının" bir başka kanıtıdır. Tablo 3'de bu verileri görüyoruz:

TABLO 3
1978 1979 ARASI ENFLASYON ORANI

Ülke	1978	1979	1978-1979 öngörüsü	1978-1979 öngörüsü
OECD	8.	9.0	6.5	10.4
ABD	7 6	9 0	7.5	9 2
Japonya	4.2	3.3	5.1	6 8
FAC	2.6	4.3	2.8	4 7
Fransa	9.1	10 7	9.3	11.4
Büyük Britanya	9.0	12.2	7.5	15.1
İtalya	12.4	14.8	10 7	16.0

Diğer bir deyişle 1978 sonunda OECD, ABD, FAC ve Fransa'da enflasyon oranlarının artmayacağını beklerken, İngiltere ve İtalya gibi enflasyon oranlarının yüksek olduğu ülkelerde de bir düşüş umuyordu. Yalnızca Japonya için bir artıştan korkuluyordu. Ne var ki, enflasyon oranları hemen her yerde açık bir biçimde artmıştır.Buna karşılık sadece Japonya'da önceden hesaplanamayan bir biçimde düşmüştür.

Şimdi ise OECD, 1980 yılında tüm ülkelerde enflasyon oranlarında bir artış beklemektedir. Çünkü enflasyonla sözümona mücadelenin nasıl sonuç verdiğini son aylar açıkça göstermiştir.

Tekellere göre enflasyonun baş nedeni hammadde fiyatlarındaki yükseliştir. Hammadde fiyatları gerçekten de yükselmektedir. "Economist" dergisinin hesaplamalarına göre hammadde fiyatlarındaki artış, bir yıl öncesine göre, 1979 Aralık ayında şöyledir:

TABLO 4
HAMMADDE FİYAT ARTIŞLARININ ORANI

Gıda mad.	14.5
Sanayi mad.	17.3
Tekstil mad.	1.1
Madenler	24.0

Öte yandan petrol fiyatları da 1978 ve 1979 Aralık ayları arasında yüzde 60 artmıştır. Ama bütün bunlara rağmen, enflasyonun ana hedefi yükselen hammadde fiyatları değildir.Japonya ve FAC'nin, büyük hammadde masraflarına karşın enflasyonun en düşük olduğu ülkeler olması, bunun en iyi kanıtı olsa gerektir.

Diğer bir deyişle enflasyonu arttıran ve 1980'de de arttıracak olan, hammadde fiyatları değil, sürekli kredilerle devlet borçlanmasını pompalayan silahlanmadır. Askeri krediler, kağıt para artışının da temel nedenidir.

Kapitalist dünyadaki bunalımın en ciddi olanı ise işsizliktir. ABD'deki çok büyük oranlara bakmasak bile, Avrupa Topluluğu'na üye dokuz ülkede işsizlik artışı şöyledir:

TABLO 5
AET ÜLKELERİNDE
İŞSİZLİĞİN ARTIŞ HIZI (%)

1973	2.5
1974	2.9
1975	4.3
1976	4.9
1977	5.3
1978	5.6
1979	5.8

Böylesi bir gelişme kapitalizmin tarihinde şimdiye dek görülmemiştir. Son 150 yılda ilk kez, 1975'te göre dönemsel bunalımın en üst noktasına çıkmış olan işsizlik, önümüzdeki yıllarda da sürekli artacaktır. Ve istisnasız tüm resmi ve resmi olmayan öngörüler, işsizliğin sadece 1980'de değil, önümüzdeki yıllarda da artacağını göstermektedir.

Bu, bugünkü tekelci kapitalist sistemin bunalımının en çarpıcı göstergesidir. En güçlü emperyalist ülke ABD'nin, dönemsel ekonomik bunalımın en çok etkilediği İngiltere'nin ve FAC'nin ekonomik durumlarına şimdi ayrı ayrı bir göz atalım.

ABD'DE "FAZLA-ÜRETİM BUNALIMI"

"International Herald Tribune" gazetesi, 12 Aralık 1979'da ABD'deki ekonomik durum üzerine "Ekonomi bilimcileri ABD'de bir 'gerilim' (resesyon) bulunmadığında birleşiyor" başlıklı uzun bir rapor yayınladı. Bu saptama, sosyalist ülkelerde kapitalist dünyayı yakından izleyen ekonomi-politik bilimcileri için hiç de yeni değildi. Sosyalist ülkelerin bilim adamları, kapitalist ekonominin aşağıya doğru hareketinin, bir "gerileme" olmadığını, tersine dönemsel bir "fazla-üretim" bunalımı olduğunu vurguluyorlardı.

Kapitalist ülkelerde bunalımın bugünkü aşamasınına, gerçek bir "fazla-üretim" bunalımı olduğu, "International Herald Tribune"ün, 1979'de yüzde 3,8 artmış olan sanayi üretiminin, 1980'de yüzde 4,1'e düşeceğini hesaplamasında da ortaya çıkmaktadır.

ABD'nin sanayi üretiminde 1979 yılında meydana gelen aylık düşüşlerin boyutlarını Tablo 6'daki rakamlar göstermektedir. 1979'un aşağıda belirtilen aylarında sanayi üretimi, 1978'in, aynı aylarına göre (yüzde olarak) gösterilmiştir.

TABLO 6
SANAYİ ÜRETİMİNDE DÜŞÜŞ
1978 — 1979

Ocak	8.6
Haziran	4.5
Eylül	2.5
Ekim	1.9
Kasım	.0.7

1980 yılı içinde özellikle otomobil, demir ve çelik sanayiinde güçlü bir üretim düşüşü beklenmektedir.

Otomobil sanayiindeki işsizlerin bugünkü yüksek oranı ürkütücü bir boyuttadır. Bu dalda her dört çalışandan biri geçen yıl işsiz kalmıştır ve ABD'deki ortalama işsizlik yüzde 6 iken bu dalda işsizlik yüzde 25'e ulaşmıştır. Ama şimdi demir ve çelik sanayi işyerlerinde de üretim durmaktadır. Demir ve çeliğe azalan gereksinim yüzünden bu sanayi dalındaki en büyük Amerikan tekeli United StatesSteel Corp, en az kapasiteyle çalışan işyerlerinden 15'inde üretimi durdurmaya karar vermiştir. Bu işyerleri artık temelli kapatılmıştır ve buralardaki işçiler de artık "kendi" sanayi dallarında hiç iş bulamayacaklardır.

"International Herald Tribune" yukarıda sözünü ettiğimiz raporunda buna uygun olarak ABD'de 1979 Kasım'ın da yüzde 5,8 olan işsizlik oranının 1980' de yüzde 7,5'a ve bunalımın en derin

noktasında da yüzde 8'e ulaşacağını hesaplamaktadır.

İlginç olanı, sanayi üretimi düşüşünde yüzde 4,1'lik bir oran hesaplandığı halde, enflasyonun gelecekteki gelişmesine ilişkin sayıların verilememesidir. Enflasyon, ABD resmi istatistik sayılarına göre 1979'da şöyle gelişmiştir:

TABLO 7
ABD'DE ENFLASYON HIZI (%)
1979

Ocak	9.3
Haziran	10.9
Eylül	12.1
Ekim	12.2
Kasım	12.6

Bu verilere göre, enflasyon hızı dikkati çeken ölçüde artmıştır. Ama, "International Herald Tribune"nin açıkladığı öngörülerin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği sorulursa, bunların tümüyle gerçek dışı olduğunu söylememize neden yoktur.

Tribune'ün sanayi üretimi konusundaki sayılar doğruysa, şu gelişme ortaya çıkmaktadır:

TABLO 8
ABD'DE SANAYİ ÜRETİMİNİN GELİŞME HIZI (%)

1977	+ 5.6
1978	+ 5.8
1979	+ 3.8
1980	— 4.1

ABD, 1973/75 krizinden sonra sanayi üretiminde gerçek ve biraz uzun süreli (1978'e kadar) bir sıçramayı gerçekleştirmiş tek emperyalist ülkedir. Yeni bir dönemsel "fazla-üretim" bunalımının başladığından beri görülen düşüş ise bu ölçüde yoğun olacaktır. Bununla birlikte unutulmamalıdır ki, 1980 seçim yılıdır ve her kapitalist hükümetin, devlet harcamalarını hızlı ve güçlü biçimde arttırarak üretimi kısa bir süre için arttırma olanağı vardır. Eğer Carter yönetimi 1980 yılının akışı içinde bu tür önlemlere başvuracak olursa, bunun anlamı, dönemsel bunalımın yakında daha güçlü olarak yeniden başlaması olacaktır.

BÜYÜK BRİTANYA

Emperyalist ülkelerin hiçbiri, Büyük Britanya'daki gibi şiddetli bir dönemsel "fazla-üretim" bunalımı içinde değildir. 1980 yılı öngörüleri de yine hiçbiri için o kadar kötü değildir. "Economist" in doğru olarak belirttiği gibi Maliye Bakanlığı'nın 1980 için açıkladığı öngörüler, şimdiye dek açıklananların "en kötüsü"dür. Bunlar ekonomik faaliyette, savaş sonrasının en korkunç gerilemesini göstermektedir.

İngiliz Maliye Bakanlığı'nın verilerine göre 1979'da yüzde 1 kadar artmış olan brüt toplumsal ürün 1980'de yüzde 2 gerileyecektir. Sanayi üretimi için sayı verilmemektedir ama, bu sektörde üretim daha da çok düşecektir. Bu kez devlet yatırımlarının da yüzde 7 düşmesi beklenmektedir.

Dahası ödemeler dengesinde de 2 milyar sterlinlik bir açık beklenmektedir. Açıkça belirtmek gerekirse, bu öngörü, "Economist"in belirttiği gibi bir "horror story", (korku öyküsü) sayılmamalıdır. Tersine bu öngörü, eğer gerçekten olacaklarla karşılaştırılırsa çok iyimserdir.

Maliye Bakanlığı ayrıca enflasyon hızında da bir düşüşü ummaktadır. Buna göre 1979'un son çeyreğinde yüzde 17' den fazla olan enflasyon hızı, 1980'in son çeyreğinde yüzde 14 olarak öngörülmektedir.

Ama enflasyon hızının geçmişteki gibi "gerileme" sırasında azalıp azalmayacağı çok kuşkuludur; 1973/75'deki son bunalımın gelişmesi beklentinin tersini göstermiştir. Enflasyon oranı faiz oranından daha hızlı yükseldiği; yani borç alınan para için faiz ödenmeyip, faiz alındığı sürece, para dolaşımı hızla yükselecek ve bu da enflasyonu kızıştıracaktır.

Deindüstrializasyon (sanayileşmenin geriye dönmesi) sürecinin şaşırtıcı hızı da buna eklenmektedir. Son 10-15 yılda, örneğin tekstil sanayiinin önemli bölümleri, kâr oranlarının daha yüksek olduğu gelişmekte olan ülkelere göç etmiştir. Şu sırada otomobil sanayii de sonunu yaşamaktadır. Ancak buna dışa sermaye göçü değil, yabancı ülkelerin rekabeti neden olmuştur. 1979 yılında Büyük Britanya'da satılan otomobillerin yüzde 60'ı dışalım mallarıdır. En büyük İngiliz otomobil tekeli British Leyland' ın pazar içindeki payı, 1978 sonundan 1979 sonuna kadar yarı yarıya azalmıştır. Tabii yan sanayileri, özellikle çelik sanayi üzerindeki etkileriyle birlikte.

8 Aralık 1979 tarihli "Economist", bu konuda "Britanya Sanayiinin Çirkin Öykusü" başlıklı bir makale yayınladı. Bu yazı, İngiltere ekonomisinin her alanında sermaye için çok zor bir durumun varlığını kanıtlamaktadır.

Örneğin, demir ve çelik sanayii, sözde devlete aittir. Yani bu alanda devletin bu kanadaki tüm sanayiyi eline alma olanağı vardır. Bu parasal yardımlarla ya da devletin vereceği görevlerle olabilir. Ancak British Steel Corporation'un demir ve çelik endüstrisinde 1980 planları nelerdir? Hükümetin onayladığı plan şöyledir: Üretim kapasitesinin 1979'da 21,6 milyon tondan 1980'de 15 milyon tona düşmesi; yani sayısız işletmenin kapatılması ve 1979'da 152 bin olan işçi sayısının bu yıl 100 bine indirilmesi.

Demir ve çelik sanayii, başka ülkelerde olduğu gibi İngiltere'de de genellikle küçük kentlerde kuruldduğundan ve bu kentlerdeki işçilerin çok büyük bir bölümü bu sanayi dalında çalıştığından, çok sayıda işletmenin kapatılması aynı zamanda, artık ölme sürecine girmiş olan kentlerin kapatılması anlamına gelecektir.

Büyük İngiliz yazar Oliver Goldsmith 200 yıl önce "yokolan köy" adlı bir roman yazmıştı. Yakında bizler de "yokolan kent" adlı bir roman okumak zorunda kalabiliriz. Yok olan Büyük Britanya'nın trajedisi yaşamakta olan ülkeyi sadece işçi sınıfı kurtarabilir.

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ

FAC geçen yıllara oranla, 1979 yılında iyi bir konjonktüre sahip birkaç emperyalist ülkeden biridir. Sanayi üretimi bir önceki yıla oranla tablodaki gibi gelişmiştir:

TABLO 9
SANAYİ ÜRETİMİNDE ARTIŞ (%)

Ocak	— 0.8
Şubat	+ 3.6
Mart	+ 5.8
Nisan	+ 6.9
Mayıs	+ 5.3
Haziran	+11.8
Temmuz	+ 7.3
Ağustos	+ 5.2
Eylül	+ 5.4
Ekim	+ 4.2
Kasım	+ 2.4

Ocak ve Şubat aylarında hava koşullarının yarattığı düşmeye karşın, sanayi ürtimi dikkati çeken ölçüde artmıştır. Ancak ne uluslararası alanda, ne de FAC'de gelecek pek iyimser görünmemektedir. Münih İfo-Ekonomisi Enstitüsü, 1980 için sanayi üretimindeki artış oranlarında yarı yarıya bir düşme hesaplamaktadır. Bu, aslında geçen Kasım ayında başlamış bir süreçtir. 20 Aralık tarihli "Die Welt"e göre Hamburg Dünya Ekonomi Arşivi "1980'de büyüme hızı görünür ölçüde düşecek" demektedir.

Böylece tekelci sermayenin 1980'de dayatacağı ekonomik politikanın çizgisi ortaya çıkmaktadır: Özetle, "kârları mümkün olan en yüksek düzeyde tutmak için, gerçek ücretler mümkün olduğunca baskı altına alınacaktır."

Devalüasyon ve sonrası

TEKELLERİN EKONOMİK KIRIM ÖNLEMLERİ

Ecevit hükümetinin "Ekonomiyi Güçlendirme Programı" adı altında, sárıp sarmalayıp bir dizi zammı ve devalüasyonu geniş emekçi kitlelere bir önlemler paketi halinde sunmasından sonra, bu kez de Demirel hükümeti "İstikrar tedbirlerini" yavaş yavaş açıklamaya başladı.

Geçtiğimiz hafta Bakanlar Kurulu, Türk lirasının dolar karşısındaki değerini 47 lira 10 kuruşluk primli kura göre 23 lira daha düşürerek 70 liraya indirdi. Ekonomiyi canlandırmak, yatırımları ve üretimi hızlandırmak, ihracatı ve döviz gelirlerini artırmak adına alınan bir başka önlem de ithalatta alınan damga resminin yüzde 25'ten yüzde 1'e indirilmesi idi.

Kısa dönemli politikalarda Uluslararası Para Fonu (IMF), uzun dönemli politikalarda ise İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ile Dünya Bankası'nın dayatmaları doğrultusunda hazırlanan "İstikrar tedbirleri"ni apar-topar uygulamaya koyarak Batı yardımının akışının hızlandırılacağı umulmaktadır. Ama iş oldukça uzundur: IMF ile Temmuz 1980'e kadar 2 yıl süreli yeni bir "Stand-by" düzenlemesi yapılacak, daha uzun dönemli politikalar için de OECD ile önce Paris'te özel bir toplantı yapılacak, Dünya Bankası'nın "Türkiye: Krizden Büyümeye" adlı raporu ile bu toplantıda alınacak kararlar doğrultusunda Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda, yıllık programlar aracılığıyla yapılacak değişiklikler belirlenecektir.

Batılı ülkelerden yaklaşık 2 milyar dolarlık bir yardım sözünün alınmasına karşın, paketin açılması kredilerin hemen akmasına yetmemekte, uzun uzadıya yardımlarla ilgili takvim belirlenmektedir.

DİĞER ÖNLEMLER

Kuruldduğunda, 100 gün içinde tüm sorunlara çözüm getireceği vaadini veren Demirel, 80. gün gelip dayandığı halde memur maaşları katsayısının artırılması ve asgari ücretin verilen bağışık olmasına ilişkin çalışmalardan pek söz etmemektedir. Meclislere 22 olarak önerilen memur maaşları katsayısına bağlı olarak, 1980 Yılı Bütçesinin giderleri belirlenecek ve böylece Kamu İktisadi Teşebbüsleri tarafından üretilen mal ve hizmetlere yapılacak zamlar, bu giderlerle uygun bir büyüklükte saptanacaktır. Yani Ecevit Hükümeti döneminde olduğu gibi, yine kaşıkla verilip kürekle alınacaktır.

Uluslararası finansman örgütlerinin öğütleri doğrultusunda, fiyat mekanizmasını, kaynak tahsislerini belirleme ve arz-talep dengesini kurmada etkin hale getirmek için KİT ürünlerine bir dizi zam uygulanarak, fiyatına müdahale edilen temel malların sayısı azaltılacaktır. Nitekim, geçtiğimiz hafta sonunda kağıt, çimento, benzin, motorin gibi temel malların satışı, fiyatlarının yeniden düzenleneceği belirtilerek durdurulmuştur. Serbest piyasa mekanizmasının etkin kılınmasına ilişkin bu görüşe göre, sonuçta piyasada bulunmayan mallar, birdenbire ortaya çıkıverecek, isteyen piyasada oluşan fiyat üzerinden parasını ödeyip malı alabilecektir. Zamlar için bulunan bir başka gerekçe ise KİT'lerin "görev zararı" adı altında Bütçe ya da Merkez Bankası'ndan sağladığı sübvansiyonun azaltılmasıdır.

KİT'lerle ilgili bir başka hesap, bu kuruluşların kendi içlerinde bölünerek, daha küçük birimler halinde örgütlenmeleri ve bir bölümünün özel sektöre devri üzerine yapılmaktadır. Böylece halen birçok temel malın üretimini sürdürmekte olan KİT'ler yerine özel sektör üretim yapacak, bilinen teşebbüs azmini tatmin edecek ve ürettiğini serbest piyasada alabilene satacaktır.

Demirel Hükümetinin önlem paketi çerçevesinde değerlendirilebilecek bir başka düzenlemesi de 1980 Yılı Genel Teşvik Tablosu ile ilgilidir. Henüz yayınlanmamakla birlikte Tablo son şeklini almıştır. Geçmiş yıllara göre, özel kesime birçok yeni kolaylık sağlayan bu Tablo yatırımlarda devlet desteğini artıracak yönde düzenlenmiştir. Özel kesime ilk kez motor sanayiinde yatırım yapma olanağı veren 1980 yılı Genel Teşvik Tablosu'nda projeler için alınan orta vadeli kredilerin limitleri de yüzde 80'e yükseltilmiştir. Ayrıca, yatırımların belli bölgelerde yoğunlaşmasını önlemek için, kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımların yanısıra, sanayiin yoğun olduğu bölgelerin etrafındaki yerleşme alanlarında da yatırımlar özendirilecek, bu amaçla arsalar tahsis edilecektir.

İthalattaki Damga Resmi'nin yüzde 25'ten yüzde 1'e indirilmesinin ardından gelecek başka kolaylıklar da vardır. Örneğin Bedelsiz İthalatın kapsamı genişletilecektir. Bedelsiz ithalat Türkiye'de büyük ölçüde binek otomobilleri için işlemektedir. 1979 yılında 120 milyon dolarlık bir büyüklüğe ulaşan bedelsiz ithalatın yüzde 55'i binek otomobillerine aittir. Yurt dışında döviz kazanma karşılığındaki doğal bir hak kabulünden hareketle Türkiye ye Mercedes'ler, BMW'ler sokulmakta, buna karşılık kimya, demir-çelik, madeni eşya, makine ve elektrikli cihazlar sanayilerindeki ithalat tıkanıklıkları sürmektedir.

Bu arada, yabancı sermaye için de bazı kolaylıklar düşünülmüştür. Yabancı sermaye girişimlerini tek elden yöneterek, belli koşullarda gelen yabancı sermaye başvurularını otomatik izne bağlamak ve büyük -muhtemelen büyük gazoz ve ciklet- projeleri için genel kuralların dışına çıkılarak, üst düzeydeki temaslarla özel koşullar sağlamak için çalışmalar yapılmaktadır.

Ecevit döneminde, ekonomiyi güçlendirmek vs. gerekçelerle yapılan düzenlemelerin üzerinden henüz bir yıl geçmemiştir. Ecevit gitmiş, Demirel gelmiştir. Ve Türkiye ekonomisi, batıya bağımlılıkta direnenler eliyle, daha sık aralıklarla yeni düzenlemelere gidilerek işletilmeye ve güya canlandırılmaya çalışılmaktadır. Geniş emekçi yığınları açlığa, karanlığa iterek, büyük burjuvaziye daha büyük ödünler, daha büyük vurgunlar, kârlar sağlayarak. Soruna böylesi çözümler getirilemeyeceği bilinmesine biliniyor ama, seçimini Batıdan yana ve çoktan yapanlar için bugüne kadar bulunabilmiş başka bir sihirli formül de yok.

Honecker, TİP'e gönderdiği mesajla, aktif dayanışma politikasını dile getirdi

Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Alınan Demokratik Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı Erich Honecker, Türkiye İşçi Partisi'ne bir mesaj göndererek, partisinin ve ülkesinin dayanışma dileklerini ifade etti.

1979'un 7 Ekim'inde Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, TİP Merkez Yönetim Kurulu adına Erich Honecker'e bir mesaj göndererek, ADC'nin 30. kuruluş yıldönümü nedeniyle kutlamalarını bildirmişti. Bu mesaja yanıt olarak "TİP Merkez Komitesine" bir mesaj gönderen ASBP MK Genel Sekreteri Erich Honecker mesajında şöyle dedi:

"Türkiye İşçi Partisi
Merkez Komitesine
ANKARA

Değerli Yoldaşlar!

Alman Demokratik Cumhuriyetinin 30. kuruluş yıldönümü nedeniyle gönderdiğiniz selamlarınız ve başarı dilekleriniz için derin şükranlarımızı bildiriyorum.

İnanınız ki partimiz ve Alman Demokratik Cumhuriyeti barışın güvenliği ve toplumsal ilerlemeye yönelik politikasını bundan böyle de kararlılıkla sürdürecek ve dünyadaki tüm ilerici güçlerle aktif bir dayanışma içinde olacaktır.

Sosyalist selamlarımızla!

Erich Honecker"

Gençliğin eylem birliği yolunda

Türkiye İşçi Partisi tarafından düzenlenen "Gençlik Sorunları" konulu toplantı 20 Ocak Pazar günü İstanbul Tepebaşı Gazinosu'nda, büyük ve coşkulu bir kitlenin katılımı ile yapıldı.

Toplantı, Genç Öncü, DDKD, İGD ve SGB temsilcilerinin yanısıra büyük bir izleyici kitlesi ile birlikte ilerici, devrimci sanatçıların da katılması ile, bir anlamıyla baskı altında tutulan ve kapatılmış bulunan gençlik örgütleriyle bir dayanışma toplantısı oldu.

Ruhi Su, Sümeyra Çakır, Tülin Nutku, Melike Demirağ, Genco Erkal ve İşçi Kültür korosunun katılımı ile coşkulu bir hava içinde geçen toplantıya gönderilen yüzlerce dayanışma mesajı yanı sıra, hastalığı nedeniyle toplantıya katılamayan Timur Selçuk da bir mesaj gönderek, toplantıyı "bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde ve gençliğin antiemperyalist, antifaşist, antişovenist birliği yolunda önemli bir adım olarak" değerlendirdiğini belirtti. Daha sonra dört gençlik örgütünün ortak mesajlarının okunması ve örgüt temsilcilerinin kürsüye gelerek gençlik andını birlikte söylemeleri ile toplantı sonuçlandı.

Toplantının açış konuşmasını TİP Genel Başkanı Behice Boran yaptı. Konuşmasında gençliğin kapitalizmde özel bir konumu olduğunu ve bu konumu sonucu özel sorunlara sahip olduğunu belirten Boran, gençlik hareketinin antifaşist birliği ve tekleşmesi üzerinde durdu. Boran, konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi:

GENÇLİK, FAŞİZMİN PENÇESİNE BIRAKILMAMALIDIR!

"Son zamanlarda Türkiye'de faşizme ve emperyalizme karşı savaş en ön plana çıkmış durumdadır ve gittikçe daha öne, daha öne gelmektedir. Faşizm sorununun da gençliği özellikle ilgilendiren iki cephesi, iki yönü vardır. Faşizm bir yandan gençliğin kimi kesimlerini kendi kanlı zulmünün aracı olarak, baskı ve zulüm aracı olarak, kendisinin vurucu gücü olarak kullanıyor. Henüz çok genç yaşlarda 16, 17, 18 yaşlardaki gençleri ellerine silah verip ceplerine biraz para koyarak ve kafalarını faşist sloganlarla şartlandırarak cinayet şebekeleri halinde ortalığa sürüyor. Bu gençler faşizme yem olmaktan kurtarılmalıdır. Bu gençlere sahip çıkılmalı, faşizmin pençesine düşmelerine izin verilmemelidir. Bu önlenmelidir. Buda gençliğin özgün savaşlarından birisidir.

"Diğer yandan faşizm gençliğin kalan kesimini baskılarla, zulümlerle yıldırarak, sindirerek ve onların da kafalarını şoven-milliyetçi sloganlarla, fetih hülyalarıyla şartlandırarak, bu yerleşik düzenle, bu sömürücü, baskıcı düzenle uyumlu hale getirmeye çalışıyor. gençlik elbette buna karşı da mücadele vermelidir ve verdiği mücadelenin önemli bir parçası budur.

"Ama mücadele burada bitmiyor. Gençliğin kendi özgün sorunlarına ilişkin mücadelenin ötesinde toplumda faşizme ve emperyalizme karşı ilerici demokrat sosyalist güçlerin mücadelesi var. Gençlik bir toplum gücü olarak, etkin bir toplumsal güç olarak bu safların, bu demokrasi güçlerinin safında da yer almak durumundadır. Ve yerini almaktadır.

"Demokrasi saflarında, bağımsızlık saflarında yeralma sorununa gelince, bu sorun ister istemez birliktelik, birlik sorununu ön plana çıkarmaktadır. Demokrasi saflarında mücadele veren, çarpışan güçlerin içinde nasıl işçi sınıfı öncü olmak durumundaysa, yönlendirici olmak durumundaysa ve işçi sınıfının görevi, diğer demokratik, ilerici yurtsever güçleri derleyip toplamak ve yönlendirmek ise, aynı şekilde gençlik içinde de bir birliktelik, birlik ve tekleşme sorunu vardır. Gençliğin tüm ilerici, demokrat, sosyalist, devrimci kesimlerini en son ferde kadar emperyalizme ve faşizme karşı seferber etmek, örgütlemek hem işçi sınıfının partisinin görevidir, hem de gençlik içindeki sosyalizm çizgisinde, bilimsel sosyalizm çizgisinde olan gençlik gruplarının ve örgütlerinin görevidir.

GENÇLİK VE BİRLİK SORUNU

"Birlik sorunu, bir yandan emperyalizme ve faşizme karşı en geniş yelpazede, mümkün olan en geniş yelpazede demokrasi güçlerini birleştirmek, güç ve eylem birliğini oluşturmak sorunudur. Diğer yandan da, kendileri bilimsel sosyalist çizgide olan ve kendilerini öyle bilen gençlik gruplarının ve örgütlerinin güç ve eylem birliği, hatta güç ve eylem birliğinden de öte düpedüz örgütsel birliğinin pekişmesi sorunu vardır.

"Ne için bu birliktelik, bu tekleşme? Şüphesiz kendi içine kapanıp bloklaşmak ve diğer ilerici-demokrat güçleri itelemek için değil. Tam tersine, sosyalist çizgide olan grup ve örgütlerin birleşerek, diğer demokratik, ilerici unsurları, güçleri kendi etrafında daha iyi derleyip toparlaması için bir birleşme gereğidir.

Sevinçle gözlüyoruz ki, gençlik içinde son zamanlarda güç ve eylem birliği hareketleri daha bir süreklilik kazanma eğilimi gösteriyor ve daha başarılı olarak yapılıyor. Bazı tökezlemeler hâlâ var. ama bu tökezleme dahi zamanla etkisini azaltıyor ve eylemler daha düzgün, daha birleşik şekilde yapılıyor.

"Şimdi bu tökezleme, bu aksaklık yavaş yavaş ortadan kalkıyor. Ortak eylemler daha düzenli ve gerçekten birlikteliği ve birliği yoğunlaştıran, pekiştiren yönde gelişiyor. Şurada kısaca bir soruyu sormak ve cevaplandırmak gerekir: Birlikte hareket etmek, güç ve eylem birliği etmek ve bu birlikte hareketi sürekli hale getirmek, giderek bir cephe birliği haline getirmek, örgütler arasındaki ideolojik-politik mücadeleyi ortadan kaldırır mı?

Şüphesiz kaldırmaz. Örgütler, örgütsel bağımsızlıklarını korudukları sürece, kendi özgün ideolojik konumlarını korudukları müddetçe, aralarında ortak eylem yapsalar, güç birliği etseler dahi ideolojik ve politik mücadele kalkmaz.

"İran'dan ve Afganistan'dan sonra Türkiye'nin önemi çok ve çok arttı! Ortadoğu bölgesinde ve Afrika'da gerileyen emperyalizm, Türkiye'yi Ortadoğu'ya açılacak bir kapı olarak, hatta bir sıçrama tahtası olarak kullanmak istiyor. Buna asla ve asla müsaade edilmemelidir. Ve görüyoruz ki, Demirel hükümeti de zaten emperyalizmle uyumlu haldeydi. Bu politik çevreler ve örgütler, şimdi daha da uyumlu, neredeyse aralarından su sızmaz bir duruma geliyorlar. Politik dedikodular işitiyoruz:

BİR DAKİKA BİLE YİTİREMEYİZ

Ankara'da politik yüksek çevrelerde "aman detant öldü" diye seviniliyormuş. "Amerika yeniden bize muhtaç. Askeri yardımın, iktisadi yardımın torbalarının ağızları açılır ve bu yardımlar bize bol bol gelir" diye hesaplar yapılıyormuş...

"Buna karşı bütün demokrasi güçleri, yurtsever güçler, ilericiler, bilimsel sosyalistler birlikte mücadele vermek, saflarını sıklaştırmak, güçlendirmek durumundadır. Vakit kaybedecek zaman değildir. Sorunlar gittikçe ivedilik ve güncellik kazanıyor.

Değil ay, hafta, bir gün, bir saat, bir dakika kaybedecek durumda değiliz. Onun için hep birlikte omuz omuza dayanışarak, faşizme ve emperyalizme karşı mücadele yolunda ileri!"

TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın konuşmasından sonra, çağrılı gençlik örgütleri temsilcileri söz alarak gençliğin antifaşist, antiemperyalist ve antişovenist güç ve eylem birliğinin önemini vurguladılar. DDKD temsilcisi Cemal Ağaya, İGD temsilcisi Yusuf Karasoy ve SGB Merkez Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Çolakoğlu söz alarak konuştu. Daha sonra Genç Öncü Genel Başkanı Abdurrahman Atalay söz aldı. Atalay, ülkemizin dünyadaki son gelişmelerden etkilendiğini ve emperyalizmin oynamak istediği oyunlara karşı gençlik hareketine önemli görevler düştüğünü belirtti. Atalay, gençliğin birliğinin yaşamsallığı üzerinde durduktan sonra, Genç Öncülerin bu önemli görevde üzerlerine düşenleri yapacaklarını vurguladı.

29 OCAK'I UNUTMA

Mustafa Suphi'nin ve 14 yoldaşının vahşice katledilişlerinden bu yana 59 yıl geçti.

10 Eylül 1920'deki Baku Kongresi'yle doğan Türkiye Komünist Partisi'nin kurucusu Mustafa Suphi 28-29 Ocak 1921 tarihinde kavga arkadaşlarıyla birlikte süngülenerek denize atıldı. Hilmioğlu Hakkı, Ethem Nejat, Nazmi ve İsmail Çitoğlu'nun da aralarında olduğu 15 komünist, Ankara'ya dönerlerken, Trabzon'da elleri kelepçeli, hazırlanmış olan sandala bindirilerek kiralık katillerce hunharca katledildi.

"Onlar halkının yetiştirdiği en bilinçli insanlardı. Sadece en bilinçli değil, en yiğit insanlardı." Nazım Hikmet onları işte böyle tanımlıyor.

Yaşam ise Suphi'nin şu sözlerini her geçen gün daha da doğruluyor: "Ne hapis, ne zindan, ne kan, ne ateş halkı durduramaz. Ulusal kurtuluş ve demokrasi hareketini durduramaz."

28-29 Ocak 1921 Unutulmayacak!

Fransa'da bulunan Türkiye'li ilericilerin girişimleriyle, bu ülkenin demokratik güçlerinin Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmasını dile getirmek üzere, bir kampanya açıldığı bildirildi. Tanınmış Fransız bilim ve kültür adamlarının kampanyaya katıldığı öğrenildi.

Türkiye'de tırmanan faşizm tehlikesi ve emperyalizmin tam uydulaştırma girişimleri karşısında tüm dünya demokratik güçlerinin duyduğu nefret ve tepki çeşitli biçimlerde dile getiriliyor. Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma eylemlerinden bir yenisi, şu günlerde Fransa'da sürdürülüyor. Fransa'daki Türkiye'li ilericilerin girişimleriyle başlatılan kampanyayla, Fransız demokratik güçlerini temsil eden kişi ve kuruluş temsilcilerinin, Türkiye'de faşist tırmanışı protesto ettiklerini bildiren ortak bir metne imzaları alınıyor.

Söz konusu metni şu anda imzalayanlar arasında, Jean Paul Sartre, Simone de Beauvoir, Maxime Rodinson, Alaine Towaine, George Castellau Guy Michelet, Paul Dumont, Jean Lojhine gibi Fransız toplumunun yetiştirdiği seçkin kültür ve bilim adamlarının bulunduğu bildirildi.

TÜRKİYE DEMOKRASİ GÜÇLERİYLE ULUSLARARASI DAYANIŞMA

İmzaya açılan metinde şu görüşler yer alıyor:

"Türkiye'deki politik terör ortamı durmadan ağırlaşıyor. 1979'un başından bu yana politik katliamlar, aralarında öğrencilerin, işçilerin, birçok gazeteci, kamu görevlisi ve öğretmenlerin yer aldığı binden çok kurbanı alıp götürdü.

"Öğretmenler, her gün daha çok, bir yıldırma, baskı ve sessizliğe mahkum etme politikasının hedefi oluyorlar. Bu politika, demokrasiye ve temel özgürlüklere bağlı aydın çevrelerini hedef alıyor.

"Nitekim bir Cumhuriyet Savcısı'nın Milliyet gazetesi Genel Yayın Yönetmeni'nin ardından İ.Ü. Siyasal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Hukuk Profesörü de 21 Kasım 1979'da katledildi. Nihayet 7 Aralık 1979'da İ.Ü. İktisadi Bilimler Fakültesi Sosyoloji Kürsüsü Başkanı Prof. C.O. Tütengil de aynı akibete uğradı.

"Oysa bunların katilleri hâlâ özgürdürler ve kamu güçleri, katilleri eylemsiz bırakmakta aciz ya da kararsız gözükmektedirler. Bu da Türkiye'de demokratik rejimin yaşaması karşısında büyük bir tehlike oluşturmaktadır.

"Bu çağrıyı imzalayanlar, söz konusu şiddet dalgası karşısında nefretlerini dile getirirler ve düşünce ve mesleki faaliyet özgürlükleri tehdit edilen herkesle, ve özellikle üniversite mensuplarıyla dayanışmalarını teyid ederler. Türkiye'de kamu güçlerini, bu cinayet eylemlerine son vererek ve tüm yurttaşların temel mesleki ve politik haklarını eksiksiz kullanabilmelerini sağlayarak, sorumluluklarını idrak etmeye çağırırlar."

TBMM görüşmeleri: Erkmen, hükümetin dış politikasını gizliyor

TBMM'nin 23 Ocak günü yaptığı birleşik toplantıda hükümetin dış politikası görüşüldü. Önemli dış politik olayların meydana geldiği ve bu yüzden de emperyalist Batı'nın dikkatlerini Türkiye'ye çevirdiği, çeşitli temsilcilerinin Ortadoğu ve Yakındoğu'ya yaptığı gezilerin bir durağının da Türkiye olduğu günlerin ertesinde yapılan görüşmelerde, MHP'li Agah Oktay Güner NATO'ya ve Batı'ya bağlılığın ne denli önemli olduğunu kanıtlamaya çalışırken, AP adına konuşan Celal Yardımcı ile birlikte koyu bir antikomünizm ve antisovyetizm yapma gayretine kapıldılar. NATO'culuğu kimse'ere bırakmamaya yeminli olanların yanında, CHP adına konuşan Hasan Esat Işık, hükümetin imzalayacağı Savunma ve İşbirliği Anlaşması'nın "faziletleri" üzerinde durdu. Hükümetin emperyalizme daha fazla bağımlı olmanın yollarını aradığı, CHP' nin de bu politikaya arka çıktığı görüşmelerde, MBG sözcüsü Suphi Gürsoytrak SİA'nın somut olmadığını ve bunun çeşitli kaygılar yarattığını belirtirken; MSP Genel Başkanı Erbakan, iç ve dış politikanın birbirinden ayrılamayacağını ve hükümetin Batı'ya bağımlılığı artırırken ülke içinde de baskı ve tahakküm yoluna gittiğini belirtti.

TBMM görüşmelerinden sonra 24 Ocak'da bir açıklama yapan Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, özellikle Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen' in konuşmasını eleştirdi ve dış politika konusundaki görüşlerini açıkladı. Boran özetle şunları dedi:

"Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen Türkiye'nin dış politikası konusunda birçok şey söyleyip de, dişe dokunur hiçbir şey söylememek becerisini gösterdi. Dış politika konusunda, hükümet adeta göstermelik, yasak savucu bir Meclis oturumu düzenlenmesini sağladı. Erkmen' in Afganistan ve İran konusunda ihtiyatla konuşması, hükümetin bu konularda aldığı gerçek tavır, izlediği gerçek politikayı mı dile getiriyordu, yoksa, ABD ile kapalı kapılar ardında anlaşıp bunu maskelemek için salıverilen bir sis perdesi olarak mı böyle ihtiyatlı idi? Erkmen'in Savunma ve İşbirliği Anlaşması konusunda söyledikleri — ve söylemeden bıraktıkları — ciddi kuşkulara yer veren niteliktedir.

"Erkmen üslerin Türk tesisleri olduğunu, Türk komutanların emir ve denetiminde bulunduğunu belirtti. Amerika ve Amerikalılardan hiç sözetmedi. Oysa üslerde Amerika'lı 'uzmanlar' olacağı ve bunların bir Amerika'lı komutana bağlı olacağı biliniyor. Türk ve Amerika'lı komutanlar arasındaki işbölümü ne? Üslerin asıl işlevini gören, füzelerin, nükleer başlıkların, bombardıman uçaklarının veya casusluk tesislerinin bulunduğu iç bölümünün, çekirdeğinin yönetimi ve denetimi hangi komutana ait? Bu konuda tek bir kelime yok Erkmen'in konuşmasında. Birinci MC hükümetidoneminde imzalanan, ama Amerikan Kongresi' nden geçirilememesi nedeniyle yürürlüğe girmeyen anlaşmanın üçüncü maddesinde üslerde 'savunma tedbirlerini yürürlüğe koyma' yetkisi tümüyle ABD hükümetine bırakılıyordu. Bu madde ne oldu? Daha bunun gibi nice sorular. Açıktır ki anlaşma metnine bu üsler için 'Türk askeri kuvvetleri tesisleridir. Tesislerin komutanı Türk olacaktır. Tesislerde Türk bayrağı dalgalanacaktır' yazmakla üsler gerçekten Türkiye'nin 'tesisleri' olamaz. Üsleri üs yapan tesis, donanım ve araçlarının kimin emir ve kontrolünde ve kullanma yetkisinde olduğudur önem taşıyan nokta. Kaldı ki, sözü edilen Savunma ve İşbirliği Anlaşması bir çerçeve anlaşmasıdır. Asıl bu 'çerçeve'ye göre hazırlanacak 'ekler'in içeriği ne olacaktır? Önemli olan budur.

"Amerikan askeri üsleri ve casusluk tesisleri hem bölge, hem dünya barışı için yaşamsal bir tehlikedir. Bu üs ve tesislerle Türkiye Amerika'nın araçlığını yapar, komşularını, Yakın ve Ortadoğu bölgesini tehdit eder bir duruma sokulmaktadır. Bu durumda Arap ülkeleriyle, sosyalist devletlerle ve genellikle üçüncü dünya ile ilişkilerin karşılıklı güven ve dostluk içinde gelişmesi ne imkan yoktur. Ve bu üslerden ötürü Türkiye, dünyanın herhangi bir yerinde çıkacak bir anlaşmazlık ve çatışma sonucu patlak verebilecek bir üçüncü dünya savaşında ilk savaş alanları arasında olacaktır. Savunma ve İşbirliği Anlaşması mutlaka TBMM'ye getirilmeli ve reddedilmelidir."

Camp David ihanet anlaşmasının ikinci aşaması başlıyor

Mısır ile İsrail arasında, emperyalizmin dayatmasıyla imzalanan ve tüm Arap halklarına büyük bir ihaneti simgeleyen Camp David anlaşmasının uygulanmasında yeni bir aşamaya ulaşıldı.

Camp David anlaşması, 26 Ocak 1980 tarihinden itibaren, Mısır ve İsrail arasındaki ilişkilerin "normalleştirilmesine" başlanmasını öngörüyordu. Bu, Mısır'la İsrail arasında Camp David anlaşmasıyla zımnen oluşturulmuş bulunan askeri paktın politik bir İttifak biçiminde geliştirilmesini simgeleyecekti.

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Yavuz Ünal tarafından bu konuda verilen demeçte, İsrail ile Mısır arasındaki ilişkilerin "normalleştirilmesi" döneminin başlamasının, Filistin ve bölge halklarının aleyhine bir adım olacağı belirtildikten sonra şöyle dendi:

"ABD emperyalizmi, Camp David anlaşmasıyla Ortadoğu' da Kahire-Tel Aviv ekseni kurmayı bir yıl önce sağlamıştı. İran'da ABD jandarmalığı görevini üstlenen Şah rejiminin devrilmesi üzerine yeni dengeler kurarak Ortadoğu'da durumunu korumak için sadık müttefiki İsrail'i bir başka devletle takviye etmek isteyen ABD, Camp David anlaşmasının imzalanmasını sağlamıştı.

"Mısır'ın gerici yönetimi, ülkesine saldırmış, topraklarını işgal etmiş olan İsrail ile ABD emperyalizminin çıkarlarını korumak üzere imzalanan bu anlaşma ile emperyalizmin tam uydusu olma yolunda sürekli adımlar attı. Şimdi anlaşma gereğince iki ülke arasında ilişkilerin normalleştirilmesi ile emperyalizm, siyonizm ve Arap gericiliği bölge halkları aleyhine yeni adımlar atmaya hazırlanmaktadırlar."

Yavuz Ünal demecini şöyle sonuçlandırdı:

"Dünyada ve bölgemizde barışı tehdit eden ABD emperyalizmi defetmek, özgürlüklerine ve yurtlarına kavuşmak için mücadele eden Filistin halkının haklı davasını savunmak aynı zamanda ülkemizin, halkımızın çıkarlarını da savunmak anlamına gelmektedir."

ANTİSOVYET YALAN MAKİNESİ ÇATIRDIYOR

Ortadoğu ve Yakındoğu halklarını korkutmak vedlkkatleri başdüşman emperyalizmden başka yöne çekmek için başlatılan antisovyet, antikomünist kampanyanın dayanaklarının ne denli çürük ve sahte olduğu her gün açığa çıkıyor. Sovyetler Birliği'nin Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ne yaptığı askeri yardımdan sonra sınır tanımaz bir biçimde yürütülen emperyalist propaganda bu bölgedeki antiemperyalist yönelimlerin bastırılmasını, provoke edilmesini amaçlıyor.

Geçtiğimiz günlerde, dünya kamuoyunu Sovyetler Birliği aleyhine kışkırtmak için ABD Savunma Bakanı H. Brown tarafından öne sürülen, Sovyet askeri birliklerinin İran-Afgan sınırına yığınak yaptığı ve Sovyetler Birliği'nin sadece İran üzerinden değil, aynı zamanda Pakistan üzerinden de Hint Okyanusu'na inmeye çalıştığı yolundaki sözleri kesinlikle yalanlandı.

Önce İran ordu ve jandarma kuvvetleri temsilcileri, Afganistan topraklarında İran sınırı boyunca hiçbir Sovyet askeri birliğinin saptanmadığını açıkladılar. Daha sonra Afganistan'daki Sovyet askeri yetkilileri de, ADC'de bulunan Sovyet askerlerinin sayısının birkaç kat fazla gösterilmesine dikkat çekerek, Sovyet birliklerinin de taktik, ne de stratejik bakımdan herhangi bir yabancı devletin topraklarındaki petrol yataklarını ele geçirme gibi bir görevleri olamayacağını belirtti.

Tam tersine, doğru olan haberler, ABD'nin bölgeye, özellikle de İran üzerine en güçlü askeri kuvvetlerini gönderdiği yolundaydı. Örneğin, Arap Körfezi ve Arap Denizi'nde şimdiden 24 Amerikan savaş gemisi toplanmıştır. ABD askeri deniz kuvvetlerinin İran kıyılarında böylesine yığınak yapması ciddi bir tehlike yaratmaktadır. Nükleer silahlarla donatılmış yüzlerce uçak taşıyan dev uçak gemileri, her an İran halkına karşı kullanılmak üzere hazır durumda bulunmaktadır.

Bu gerçekler, emperyalist yalan makinelerini apaçık yalanlarken, bölge halklarına yönelen askeri tehdidin kaynağını da açığa çıkartmıştır. Bölgedeki tüm ulusal, demokratik, antiemperyalist güçler, son günlerde yoğun bir emperyalist tehdit altındadırlar ve bu tehditleri geri çevirecek olan da gene aynı güçlerdir.

MPLA Emek Partisi üye sayısını üç kat artırdı

MPLA-EP aday üyelik mülakatları için 9000 toplantı düzenlendi ve bu toplantılara 550 bini aşkın emekçi katıldı.

Angola Halk Cumhuriyeti'nde iki yıl önce kurulan MPLA-Emek Partisi, sosyalist bir Angola'nın yaratılması yolunda çabalarını güçlenerek sürdürüyor. Kuruluşunun birinci yılında 4403 üye ve 2541 aday üyesi bulunan MPLA-EP'nin üye sayısı bir yıl içinde üç kat arttı. Partinin halen 9000'i aşkın üyesi ve 8000 kadar da aday üyesi bulunuyor. Başkan Dr. Agostinho Neto'nun geçen Eylül ayında beklenmedik ölümünden sonra Angola halkı kendi partisine daha da çok sahip çıkmaya başladı. Angola Halk Cumhuriyeti'nin kurucusunun önderliğindeki sosyalist kuruluş için Angola lılar gittikçe artan ölçüde parti çevresinde kenetleniyorlar.

MPLA-Emek Partisi'ne aday üyelik için başvuranların mülâkatları halka açık toplantılarda yapılıyor. Geçen yıl içinde aday üyelik mülakatları için 9000 toplantı düzenlendiği ve bu toplantılarda 550 bini aşkın Angolalı emekçinin yer aldığı bildirildi. Yeni adaylar ve parti üyeleri, en çok işçi sınıfı, köylüler ve ordu mensuplarından geliyorlar.

MPLA-Emek Partisi Merkez Komitesi kuruluştan bu yana beş olağan plenum yaptı. Bu plenumlarda, parti örgütlenmesinin geliştirilmesinin yanısıra, ülkede sosyalist kuruluşun gerçekleştirilmesinin sorunları da tartışıldı ve bu konularda kararlar alındı. Bu plenumların ağırlıklı gündem maddelerinden birini de devlet mekanizmasının karşı-devrimci unsurlardan arındırılması için alınacak önlemler konusu oluşturuyordu.

MPLA-Emek Partisi'nin bir "Ulusal Yüksek Parti Okulu"nun yanısıra, çeşitli bölgelerde de parti okulları bulunuyor. Şimdiye dek yedi bölgede parti okulu açıldı, iki bölgede de parti kitaplıkları kuruldu. Bu okul ve kitaplıkların amacı, Angola halkının parti bilincinin geliştirilmesi ve partinin bilinçli üye sayısının daha üst boyutlara çıkarılması.

MPLA-Emek Partisi şu sıralarda 1. Olağanüstü Kongre hazırlıklarını sürdürüyor. Önümüzdeki aylarda yapılması beklenen bu kongrede, 1. Kongre kararlarının ulaştıkları sonuçlar ele alınacak ve önümüzdeki dönem için yeni kararlar alınacak.

ADC Batı Berlin'i kışkırtmalara karşı uyardı

Alman Demokratik Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Batı Berlin Senatosu'na bir yazı göndererek, son günlerde Batı Berlin-ADC sınırında batılı işgal kuvvetleri tarafından girişilen kışkırtmaları protesto etti. Son günlerde Batı Berlin'de bulunan ABD, İngiltere ve Fransa işgal kuvvetlerinin ADC sınırındaki kışkırtmalarını yoğunlaştırdıklarını belirten ADC Dışişleri Bakanlığı, sınır bölgesinde patlayıcı silahlar ve bombalarla girişilen manevralarla ADC yurttaşlarının can güvenliğinin tehlikeye atıldığını bildirdi. Batı Berlin Senatosu'nun bu tür kışkırtıcı davranışlara karşı gerekli önlemleri almasını isteyen ADC Dışişleri Bakanlığı, kışkırtmaların sorumlularının da cezalandırılmalarını istedi.

ADC'nin ortasında üç batılı devletin (ABD, Fransa ve İngiltere) işgal bölgesi olan Batı Berlin'in tüm çevresi ADC devlet sınırıyla sarılı bulunuyor. Batılı emperyalist ülkeler, Batı Berlin kentini yıllardan beri başta ADC olmak üzere tüm sosyalist ülkelere karşı bir "çıban başı" olarak kullanıyorlar. Batı Berlin'de bulunan işgal kuvvetlerinin askerleri bundan önce de birçok kez ADC devlet sınırına karşı çeşitli kışkırtmalarda bulunmuşlar ve batılı ülkeler bu bölgeyi bir "soğuk savaş üssü" olarak kullanmışlardı. Emperyalizmin son günlerde Ortadoğu'da giriştiği savaş kışkırtıcılığı manevraları sırasında Batı Berlin'de de bu tür manevralar yapması, batılı emperyalist ülkelerin genel planının bir parçası olarak görülüyor.

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 13/8 Kızılay - ANKARA Tel 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel: 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: Info-Türk Ajansı 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles BELÇİKA, Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 200 TL. Yayın ilanları % 50 indirimlidir ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone Koşulları: Yıllık 400.-TL, altı aylık 200.-TL. ● Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM. ● Amerika: Yıllık 80 DM, altı aylık 40 DM. ● Avustralya-Japonya: Yıllık 100 DM, altı aylık 50 DM.

● Ödeme adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: Info-Türk banka hesabı: BBL 310-0148714-03 Bruxelles - BELÇİKA

Savaş tahrikçileri işbaşında. Bir yaygara tutturuldu gidiyor. Carter'ın üflediği uğursuz savaş borusu, emperyalist sistemin her bir yanından öttürülmeye devam ediyor. Barış kundaklanıyor. Her an sıcaklaşabilecek bir soğuk savaş koşulları yaratılmak isteniyor, yaratılıyor. Önce Afganistan dendi. Şimdi de Yugoslavya'ya "olası Sovyet müdahalesi" deniyor. Faşist propagandanın büyük Pir'i "yalan büyük olsun ki inandırsın" demiş. Elhak öğüdü tutuyorlar. Pir'in sözü dinleniyor.

Ama zaman değişti. Tırmanışı son noktaya götürmek çok kolay değil. Tarih affetmeyen bir tanık. Doğrunun, gerçeğin tanığı. Onun için temkinli davrananlar da var. İkinci perdeden sesler yalanın ortaya çıkmasına karşı kılıfları şimdiden hazırlıyorlar. "Sovyetler başka yerde meşgul de onun için Yugoslavya'ya saldıramazlar. Hiç olmazsa şimdilik." Mantık çok "ustaca", "açıkgözce" düzenlenmiş. Kendilerini dünyanın jandarması olarak görenler için normal.

İyi düşünün. Bu mantığın arkasında başka şeyler de var. Mesela Yugoslavya'nın geleceğinin ipotek altına alınması. Yugoslavya halkının kendi gelişimini belirlemesinin önüne yalan ile köstek vurulmak isteniyor. Bu bir müdahale değil mi?

Birşeyler ipotek altına alınmak isteniyor. Gelecek engellenmek isteniyor. İyi düşünün. Savaş tahrikçilerinin bu uğursuz sesi yeni mi? Yaygara Afganistan'la mı başladı? Yetmişli yılların son yarısı bu sesle iyi tanışmıyor mu? Geçtiğimiz yıl, Küba'da Sovyet üsleri diye tozu dumana katan kimlerdi? Yaygaranın nedeni başka.

Bilimsel sosyalistler yetmişli yılların başında söylediler : "Kapitalist sistem dünya ölçeğinde hasta. Yapısı hasta. Bunalım var." Bugünkü yaygaracı koro topyekun inkar etti : "Komünist yalanı" diye. Yetmişlerin ortasında bunalımı kabul etmişlerdi. Ama bir kaçamak bahane vardı ellerinde. Suçlu petrol krizi, petrol üreten ülkelerdi. Seksenlere yaklaşıldığında artık inandırıcı olamıyordu petrol bahanesi. Ama bunalım da artıyordu. Kuyruk sakışınca yaygara daha da üst perdeden çıkıyor.

Ölümü seçmeyin

Emperyalist ülkeler için tüm göstergeler kötü. Sömürgeci sömürünün, sorunları bir ölçüde perdeleyebildiği kapitalist ülkelerde de vaziyet kötü. Yoksulluk pahalılık, işsizlik artıyor. Sürekli artan kârlardan vazgeçemez büyük kapitalistler. Ama, bunalımla sistemin geleceği tehlikeye düşüyor. Yaygara bunun için kopuyor, Savaş tehdidi, silahlanma yarışı son çareler. Geleceklerini korumak için, barış dolu günleri, aydınlık geleceği karartmaya, ipotek altına almaya uğraşıyorlar. Kimin, nasıl? Sözü onlara bırakalım.

Pervasızlık, bazen en gizli, meşum niyetleri ortaya koyuveriyor. Fransa'da pek sayın bir profesör doktor var. Birgün uzman hekimlerine bir konferansta şunları söylüyor : "Fransa zengin bir yaşam sürdü. Bu dönem artık kapandı. Yeni bir uluslararası ekonomik düzen inşa etme durumundayız. Tüm başka alanlarda olduğu gibi, sağlık sisteminizin de bu gelişimi izlemesi kaçınılmazdır. Bizim konforlu yaşama alışmış neslimiz gibi, bizden sonrakiler de 80 yaş yerine 60 yaşında ölmeye alışabilirler"

Çok dar bir çevreye dağıtılan bir meslek dergisinde bu konuşma yer alıyor. (Le Generaliste - 13 Ekim 1979) Sonra bu sayın hekim Sağlık Bakanlığının baş danışmanlığına atanıyor. Reformlar yapmak için. İlk "icraat" emeklilerin sağlık hizmetleri için ödedikleri ücretleri astronomik düzeye çıkarıyor. (Hastane gündeliği 150 Frank, yaklaşık 2000 TL.) Fransa'da ortalama emeklilik yaşı 60. İleri derecede gelişmiş bu kapitalist ülkenin Hipokrat yemini etmiş bu sayın sağlık işleri başdanışmanı için emekli olana yaşama hakkı yok! Sonra bir "oyun bozan komünist" çıkıyor, Humanite gazetesine yazıyor Sayın Profesör Sournie'nin bu düşüncelerini. Biz de, böylece yararlanıyoruz.

İyi düşünün. Sözkonusu olan yaşama hakkınız. Ölümü seçmeyin. O zaman yaygaracıların da sonu gelecektir. Ölüm taşıyanlara acınamaz ki.

● raşit kaya